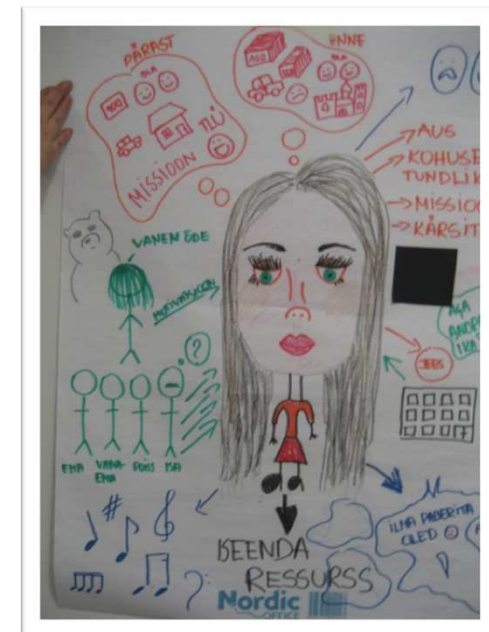

Mida tähendab ülikoolis õppimine?

- *Ülikool on aeg ja koht, kus ennast otsida ja leida* (P. Tynjälä)
- *Idee ülikoolist kui õppimise kohast/õppimise ülikoolist* (Bowden ja Marton, 2004)
- *Õppimine ülikoolis on võimalus õppida koos teistega. Õppida koos inimestega, kellel on ühised huvid aga samas väga palju erinevaid vaatenurki, emotsioone, kogemusi ja teadmisi* (KS, 40)

ÕPPIMISE JA ÕPETAMISE TÄHENDUS
ÜLIKOOLIS ÜLIÕPILASTE
KOGEMUSTES.
FENOMENOGRAAFILINE UURIMUS.

Katrin Karu

Juhendaja
professor Larissa Jõgi

Teema olulisus

- Õppeprotsess kui õppimise ja õpetamise koostoime mõjutab üliõpilaste kogemusi.
- Õpetamise praktikate valik mõjutab:
 - Kuidas õpitakse
 - Kuidas end õppijatena mõistetakse
 - Milliseid tähendusi konstrueeritakse
 - Milliseid valikuid õppimiseks edaspidi tehakse
- Minu kui uurija jaoks on oluline mõista milliseid tähendusi konstrueerivad üliõpilased kogemustele.

Vastuolu

- Õppimine on kogemuslik protsess (personaalne, sotsiaalne ja kognitiivne mõõde)
- Üliõpilane on õppeprotsessis aktiivne, kes konstrueerib tähendused toetudes enda kogemustele
- Üliõpilane on vastutav enda õppimise eest

- Õpetamise praktikas pööratakse vähe tähelepanu õppimise sotsiaalsele ja personaalsele dimensioonile
- Õpetamise praktikad vähevariatiivsed, olles teadmiste vahendamise kesksed
- Üliõpilased on passiivsed omandajad ja vähe kaasatud

Illeris, 2002; Merriam ja Caffarella, 1999; Bron, 2005, King ja Magolda, 2011

Barnett, 2000; Fitzmaurice, 2010; Wingate, 2007; Fink, 2003

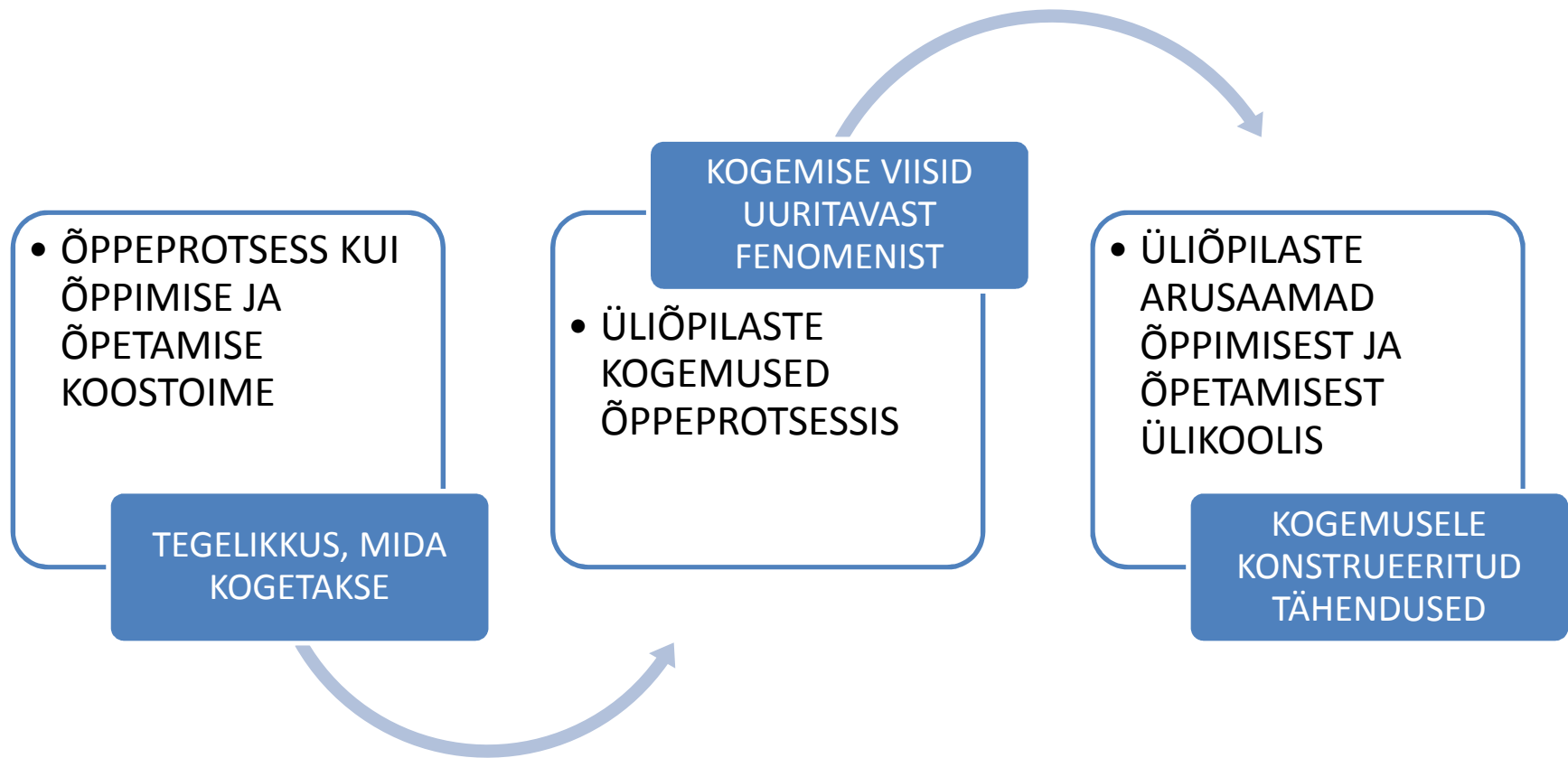
Sotsiaal-konstruktivistlik paradigma

- Inimestel on arenenud võime interpreteerida ja konstrueerida tegelikkust
- Inimese tajumaailm koosneb ja kujuneb kultuuriliste ja keeleliste konstruktsioonide kaudu
- Uurida saab mitut tegelikkust
- Tõlgendused on sotsiaalselt konstrueeritud

Patton, 2002

Fenomenograafiline uurimissuund

- Kogemuse uurimine
- Kogemusi uuritakse, et mõista tegelikkust ja mõnda fenomeni tegelikkuse kohta
- Eristatakse kvalitatiivselt erinevaid tähendusi inimeste/inimgruppide kogemustes

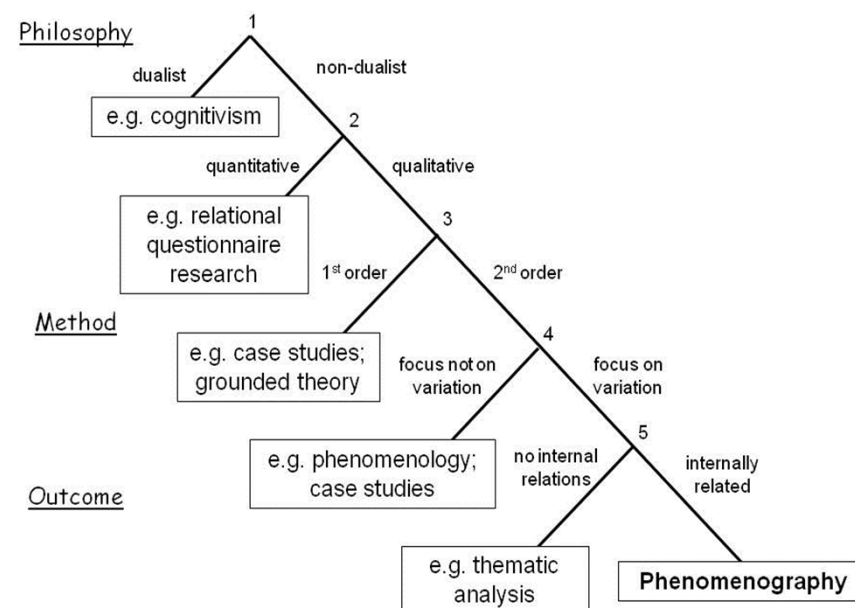
Millised on üliõpilaste kogemused õppimist ja õpetamist ülikoolis?

Väitekirja autori üldeesmärgiks on ülevaade õppimise ja õpetamise tähendusest ülikoolis üliõpilaste kogemustes.

Metodoloogiline raamistik (positsioon)

FENOMENOGRAAFILINE UURIMISSUUND

- Ontoloogiline mitte-dualistlik perspektiiv
- Epistemoloogiline eeldus
- Aksioloogiline eeldus

Bowden & Marton, 2004; Khan, 2014; Giorgi 2005, Guba & Lincoln 1994, Ponterotto 2005, Ramsden et al 1993, Uljens 1996, Marton & Booth 1997

Kes? Kuidas?

- Uuring A: **63** üliõpilast (BA ja MA) TLÜ erinevatelt õppekavadelt, vanuses 21-56, 7 meest ja 56 naissoost. *Refleksiivne kirjutis*
- Uuring B: **235** üliõpilast (BA ja MA) kolmest õppevaldkonnast: 53 haridusteadused, 55 loodus- ja täppisteadused ja 127 sotsiaalteadused, vanuses 21 – 50, 190 naissoost ja 45 meessoost. *ÕPPE-küsimustik*

Arusaamad õppimisest

- Õppimine kui omandamine (n=198)
 - *kognitiivne tähendus*
 - *kutsealane tähendus*
 - *instrumentaalne tähendus*
- Õppimine kui enese arendamine (n=46)
 - *isiksuse areng*
 - *kognitiivne areng*
- Õppimine kui tegevused (n=27)
 - *tegevused auditoorses õppes* nagu loengust osavõtt, kuulamine, konspekteerimine, seminarideks valmistumine, arutlemine, lugemine ja kirjutamine ning rühmatööde tegemine ja suhtlemine
 - *tegevused, mis on seotud iseseisva tööga väljaspool auditoorset õpet*
- Õppimine kui suhtlemine (n=19)

Arusaamad õpetamisest

- Õpetamine EI OLE õige sõnastamine, arusaamade pealesurumine, kus õppejõud on aktiivsed ja õppijad passiivsed.
- Õpetamine PEAKS olema koostöine, interaktiivne, õppija refleksioonile ja arengule suunatud.
- Õpetamine ON loov ja õppimise protsess, milles võimalused orienteerumiseks, koostööks, seosteks ja kriitilisteks interaktsioonideks. Õpetamine on inspireeriv ja uute väärtuste loomine.

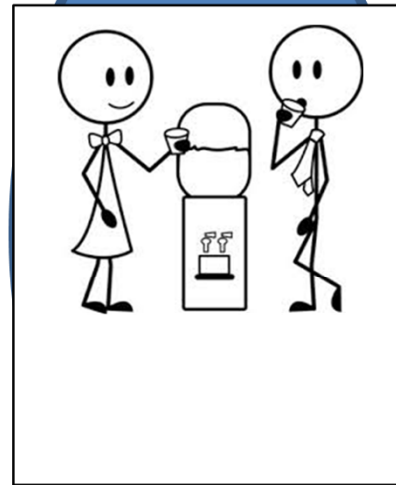
Õpetamiseelistused

- **Kaasav lähenemine** (n=129)
- **Praktilisus õpetamisel** (n=69)
- **Ei eelistata õpetamises** (n=49) auditooriumis istumist, slaidide mahalugemist ja pähetuupimist, valikvastustega teste, e-õpet, mitmesaja osavõtjaga loenguid, üksluist kursuse lugemist, tuupimist, tõekspidamiste pealesurumist, ainult kuulaja rollis olemist ning ebavõrdseid suhteid
- **Õppija iseseisvuse väärtustamine** (n=25)

KAASATUS

ÕPPIMINE ÜLIKOOLIS:

- tähenduste loomise protsess toetudes varasematele kogemustele
- tähendused on sotsiaalselt konstrueeritud
- üliõpilaste kaasatus sotsiaalse interkatsiooni kaudu
- aktiivne ja adaptiivne tegevus
- eeldab enesearengulist hoiakut, pühendumist ja vastutust

AVATUS

ÕPETAMINE ÜLIKOOLIS:

- õppija kaasatus teadmiste loomise protsessi
- õppija varasemate kogemuste ga arvestamine
- sotsiaalsete situatsioonide loomine suhtlemiseks ja interaktsiooniks
- autonoomse/iseseisva õppimise julgustamine

KOOSTÖÖ

USALDUS